

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

13 Quæ causa excuset deponentem pecunias apud vsurarium, quibus
conceditur vti debere ad vsuram, & deponentem vinum apud
tabernarium qui creditur venditurus fore mixtum aqua?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

ad illam execrandam negotiationem, & turpitudinem, existimo te teneri nec vendere, nec locare is perditis personis si inuentas alias, quibus loce: quia lege charitatis teneris vitare peccata, quae possis abique tuo graui detrimento, praecipue cum republica solum intendas habebationem concedere ad vitendum, non aptitudinem ad peccandum & ita tenet Bonac. Valen. Sanch. Rebello. *supra*. Idem quod dictum est de hac domo, dicendum est de veltibus, quae magis ad ornatum, & ad inuenum animos alliciendos deferuire possunt, quam ad necessitatem.

4. Aduertendum tamen est vlturariis alienigenis, hoc est, qui ex alio regno originem trahunt, nullo modo posse domos locari, vel alio modo ad habitandum concedi, quia ita concupit, *cap. 14. n. 40. vers. duodecimo*. Molin. *to. 2. de iust. disp. 331. vers. de eo qui apud vsurarium*. Valent. *2. 2. disp. 5. q. 2. 1. p. 1. s. fine*. Rebello. *de inst. p. 2. lib. 8. q. 16. s. 4. n. 20*. requiri necessario causam grauem, si cessante tua depositione vltura non exercentur, vel non exercentur in tanta quantitate: quia in praesenti non solum est obligatio vitandi peccatum vlturarij, sed etiam damnum, quod recipiunt mutuararij. Quapropter Vasquez existimat deponentem obligatum esse restituere vlturas, quas mutuas accepit ex tua pecunia mutuata, quia praebuiti materiam iniustitiae, sicuti obligaris, cum praebes enim volenti occidere inimicum. Idem tenet Basile de Leon *lib. 5. de matrim. cap. 18. §. 4. n. 23*. Dura tamen est obligatio, neque ab alijs Doctoribus admittitur, quia deposita pecunia est causa nimis remota tenoris: indiget enim voluntate sceneratoris, & voluntate foris concedentis. Quae autem causa grauis sit honestandi hanc depositionem, affirmo esse securitatem pecuniae, si enim tibi ad huiusmodi finem necessarium esse deponere pecuniam apud praedictum numularium, neque inuenis alium apud quem securam serues, poteris absque peccato deponere, neque vlturae inde acceptae tibi debet imputari.

5. Patroni meretricium (quos vulgo *padres de las manco-las* appellant) destinati sunt a republica solum vt meretrices lenocent inuolantes, & morbo contagioso laborantes expellant, & conuenti essent hae vii occupatione, possent sustineri, vt praeter Ferr. de Ledesma, & Man. docet Sanch. *lib. 1. in Decal. cap. 7. n. 32*. At limites illius excedunt, & pluribus meretricium peccatis implicentur, quia fauent pulchrioribus, & quae quatuor maiorem comparant, illaque ad mundi-ness deficiunt, & videndas exponunt, & pluribus viis curant, & tam turpi lucro recedant: ob quae optime dixit Sanch. *lib. 1. in Decal. cap. 7. num. 32*. difficillimo negotio hos ab-olui posse.

6. Pagens concubinam, illiusque picturam amasio tri-buunt. Et idem est de pictura Idoli ad peccationem ethnici, quavis actio de se indifferens sit, & bono vii deferuire possit, ac proinde ex aliqua graui causa honestari, vt docet Thom. Sanch. *lib. 1. in Decal. cap. 7*. quia tamen fomentum est, & incitamentum turpis amoris, vel idololatriae, mortale pec-catum est, nisi pressus aliqua grauisima causa faceres. Hae autem causa grauis non est amissio lucri ex tali pi-ctura, alijs semper tibi liceret hanc pingere. Quare illam solum causam sufficientem putarem, quae grauem metum motus vel venerationis valeret incurere: Fabricatio enim eius picturae, illiusque donatio homini sic deperdito, est quasi donatio gladij parato occidere, & ita sine vlla diffin-itione esse peccatum mortale, docent Azor. *tom. 2. in s. in-sir. moral. lib. 12. cap. ult. q. 9*. Bonacina *disp. 2. peccat. q. 4. p. 2. §. vnic. c. 19*.

7. Coniuch vero *disp. 18. de infidelit. dub. 18. n. 113*. credit ad vlturum metum licere pingere idolum, vestem sacerdotia-lem licere ad peccationem infidelis, quia in illis circumstantiis certa illa fabricatio in honorem facti cultus, & est quadam figuratio: siquidem famularis infidelis, & vt illius instru-mentum agis, cum agis ad eius peccationem. Quapropter plu-ribus caupones maluerunt grauisima tormenta perpeti, quam solida ad peccationem Imperatorum fabricare, sicut de Marco Anthonio Episcopo testatur Theodor. *lib. 3. histor. cap. 5*. At credo grauisimum metu excusari posse, si a te non expolu-lationem in contemptum religionis, neque scandalum adsit te in contemere. Nam fabricatio idoli, & concubinae pictura mortales mala non est, sed saepe honestari potest. Quod au-tem sit ad peccationem illius, qui illa ad malum finem vlturus est, non constituit in fabricante malitiam, quia ipse non fa-mularum, potens in illa mala intentione, sed in te petita, & hoc ex necia, neque agit vt instrumentum mali operis, sed ex ipsa indifferens.

PUNCTUM XIII.

Quae causa excuset deponentem pecunias apud vsurarium, quibus creditur vti debere ad vsu-ram, & deponentem vinum apud tabernarium, qui creditur venditurus fore mixtum aqua.

- 1. Probabilis est causam grauem in deponente pecunias requiri.
- 2. Si tabernarius vendit vinum mixtum aqua, quod tu ha-beas, apud illum depositum, pro viribus venditionem im-pedire teneris, si scias, & ad restitutionem obligaris: si te ignorante contingat venditio restituere debes, in quo fueris factus locupletior.
- 3. Vinum his simulacionibus vendere non potes, si commodi possis venditionem excusare.

Et in Caletan. Aragon, Bannes, & alij relati a Sanchez *lib. 1. in Decal. cap. 7. n. 36*, nullam causam in deponente *Ferd. de Castro Sum. Ador. Pars 1.*

pecunias expostulent; quia haec pecuniarum depositio non vi-detur vsurarium causa, sicut nec locatio domus. Nihilominus tamen probabilis existimo, cum Sanchez *supra*. Nauar. *sum. cap. 14. n. 40. vers. duodecimo*. Molin. *to. 2. de iust. disp. 331. vers. de eo qui apud vsurarium*. Valent. *2. 2. disp. 5. q. 2. 1. p. 1. s. fine*. Rebello. *de inst. p. 2. lib. 8. q. 16. s. 4. n. 20*. requiri necessario causam grauem, si cessante tua depositione vltura non exercentur, vel non exercentur in tanta quantitate: quia in praesenti non solum est obligatio vitandi peccatum vlturarij, sed etiam damnum, quod recipiunt mutuararij. Quapropter Vasquez existimat deponentem obligatum esse restituere vlturas, quas mutuas accepit ex tua pecunia mutuata, quia praebuiti materiam iniustitiae, sicuti obligaris, cum praebes enim volenti occidere inimicum. Idem tenet Basile de Leon *lib. 5. de matrim. cap. 18. §. 4. n. 23*. Dura tamen est obligatio, neque ab alijs Doctoribus admittitur, quia deposita pecunia est causa nimis remota tenoris: indiget enim voluntate sceneratoris, & voluntate foris concedentis. Quae autem causa grauis sit honestandi hanc depositionem, affirmo esse securitatem pecuniae, si enim tibi ad huiusmodi finem necessarium esse deponere pecuniam apud praedictum numularium, neque inuenis alium apud quem securam serues, poteris absque peccato deponere, neque vlturae inde acceptae tibi debet imputari.

2. Aliter de depositione vini philosophandum est, si vi-num apud tabernarium deponas, ipseque vendat aqua mixtum, & concius sis illius delicti grauius peccas, si pro viribus non impedis, quia cum vinum sit tuum, & non tabernarij, tu proprie vendis, & non ille, ac proinde omnia damna teneris reparare. Quod si ipse te ignorante vendidit, teneberis restituere ea in quibus factus fueris locupletior.

3. Verum si vinum apud tabernarios non fuit deposti-tum, sed a te venditum; sciebas tamen tabernarios ite-rum vendituros non purum, sed aqua mixtum, vel alio modo simulatum. Tunc dicendum est te obligatum esse ex charitate iis simulatores vinum non vendere: si alios inue-nias, de quibus iure non praesumis simulationem, quia teneris quoad possis peccata impedire, & praecipue, quae in dam-num terrij veigunt. At si cogeris vinum inuenditum habere, cum hoc tibi graue, & molestum futurum sit, poteris peccatum illorum permittere vtendo iure tuo. Sic Sanchez *lib. 1. cap. 7. n. 37*.

PUNCTUM XIV.

Quae causa excuset tabernarios, caupones venden-dentes vinum scienter inebriaturis, cibaria so-luturis ieiunium.

- 1. In vendente vinum inebriaturis causa grauis desideratur. Et quae haec sit.
- 2. In vendente cibaria soluturis ieiunium, minor causa, sed grauis desideratur, qualis est diminutio emptorum ex denegata venditione: nunquam tamen est censenda sufficiens causa amissio lucri quod ex eana vendita prouenire potest.

IN vendentibus vinum inebriaturis constat debere esse causam grauem, qualis esset, si timeres ab ementibus affici iniuria, eo quod vinum denegares, vel multum dimi-nuendos esse emptores: cum enim ebrietas peccatum sit non solum ebrio damnosum, sed periculosum alijs; hanc grauem causam expostulari subministratio materiae illius: illa autem causa posita, cum venditio de se sit res indifferens, honestari sufficienter potest: & ita relato Valent. *2. 2. disp. 5. quast. 2. 1. punct. 4. vers. unde ad argumentum* Caiet. & Man. tenet Sanch. *l. 1. in Decal. c. 7. num. 33*.

2. In vendentibus item cibaria soluturis ieiunium etiam causa desideratur minor, quam in supradicta venditione vini, quia solutio ieiunij non est peccatum alijs periculosum, causa tamen est sufficiens, si ob denegata cibaria, timeres dimi-nutionem emptorum, praecipue cum raro ex tua denegatione vitatio peccati obrineatur, alij enim te deficiente cibaria mi-nistrabant & ita alijs relatis docet Sanchez *num. 34*. Nunquam tamen existimarem esse sufficientem causam amissio-nem lucri quod tibi ex eana vendita soluturis ieiunium prouenire potest, quia hoc leuissimum quid est, vt propter illud graue peccatum permittendum sit, & materia illius submini-stranda.